

ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਮਨਾਇਆ ‘ਅਧੂਰਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਹਾੜਾ’

ਅਟਾਰੀ/ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ। ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੁਬਾ ਕਮੇਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਪੰਨ੍ਹੂ, ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੁਤਾਲਾ ਅਤੇ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 15 ਅਗਸਤ ਦਾ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਧੂਰਾ ਅਜਾਦੀ ਦਿਹਾਤਾ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸੁਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ, ਸੁਬਾ ਦਫ਼ਤਰ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਚੌਬਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਰਿਆਮ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰਬਾਲਾ, ਜਰਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਡਾਲਾ, ਸਕੱਤਰ ਸਿੰਘ ਕੌਣਟਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਅਟਾਰੀ ਬਾਰਡਰ ਤੋਂ ਆਰੰਭ ਹੋ ਕੇ ਬਿਆਸ ਜਾ ਕੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਅਟਾਰੀ ਵਿਖੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸੰਬਾਦ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ-ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ 15 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਅਧੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਫੀਅਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਜਨਤਕ ਅਦਾਰੇ ਕੌਂਡੀਆਂ ਦੇ ਭਾਵ ਵੇਚੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਚਿਆ ਖੇਤੀ ਸੈਕਟਰ ਵੀ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸੇਵਿਆਂ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਖੇ ਪੰਧੇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸੁਭਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਸਾਰੰਗਤਾ, ਕੰਵਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੱਕਤ, ਕਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਤਾਲ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡਾਲਾ, ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇ ਘੜੂਪੁਰ, ਕਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੰਚੜੀ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਰਪਾਲ, ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਫੀਪੁਰ, ਅਮੋਲਦਾ ਸਿੰਘ ਨਰਾਇਂਗਰੂ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਠੱਠੀਆ, ਹਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭਲਾਈਪੁਰ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚਾਟੀਵਿੰਡ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੱਗਾ, ਗੁਰਭੇਜ ਸਿੰਘ ਝੰਡੇ, ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੁਪੋਵਾਲੀ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗੱਗੋਮਾਹਲ ਆਦਿ ਆਗੂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਭਤਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ, ਸੂਬਾ ਦਫ਼ਤਰ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਚੱਬਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਰਿਆਮ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰਬਾਲਾ, ਜਰਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਡਲਾ, ਸਕੱਤਰ ਸਿੰਘ ਕੋਟਲਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਥੇ ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ ਵਿਖੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪੁਤਲਾ ਸਾਤ ਕੇ ਰੋਸ ਵਿਖਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਅਟਾਰੀ ਸਰਹੰਦ ਤੋਂ ਮੌਟਰਸਾਈਕਲ ਮਾਰਚ ਸੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨੇ ਗੋਲਡਨ ਗੇਟ 'ਤੇ ਰਾਜ ਪੱਥਰ ਦਾ ਪੱਤਲਾ ਢੁਕਿਆ। ਇਹ ਮਾਰਚ ਬਿਆਸ ਜਾ ਕੇ ਖਤਮ ਹੋਇਆ। ਕਿਸਾਨ ਆਗਆਂ ਨੇ ਦੌਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜਨਤਕ ਅਦਾਰੇ ਕੌਂਡੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਨਿਜੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਖੇਤੀ ਸੈਕਟਰ ਵੀ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 74 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਸਾਰੰਗਤਾ, ਕੰਵਰ ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕਰਤ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਰਾਜਤਾਲ, ਲਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡਾਲਾ, ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲੇ ਘਣੂੰਪੁਰ ਆਦਿ ਆਗੂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਕਾਬੁਲ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਏਅਰ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਇਕੋ-ਇਕ ਉਡਾਣ ਰੱਦ

ਸੋਨੀਆਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਅਸਤਿਥਾ ਭੇਜ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸਫਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰਾਤ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਕੋਲਕਾਤਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ 'ਹੱਥ' ਛੱਡ ਕੇ
ਅਸਾਮ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ
ਸੁਸ਼ਿਮਿਤਾ ਦੇਵ ਅੱਜ ਇੱਥੋਂ ਟੀਐਮਸੀ
ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੌਮੀ
ਜਨਰਲ ਸਕਤਰ ਅਭਿਸੇਕ ਬੈਨਰਜੀ ਦੀ
ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਦੇਵ,
ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਕੌਮੀ ਤਰਜੁਮਾਨ ਅਤੇ
ਮਹਿਲਾ ਵਿੰਗ ਦੀ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ
ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਵਿੱਟਰ 'ਤੇ
ਟੀਐਮਸੀ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦਾ
ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ।
ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟਵਿੱਟਰ ਹੈਂਡਲ 'ਤੇ
ਲਿਖਿਆ, 'ਆਸੀਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਮਹਿਲਾ
ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਸ਼ਿਮਿਤਾ
ਦੇਵ ਦਾ ਟ੍ਰਿਮੁਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ
ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।' ਦੇਵ ਨੇ ਐਤਵਾਰ
ਅੰਤ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਲੀਆਂ ਅਤੇ

ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਰਣਦੀਪ ਸੁਰਜੇਵਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਸਥਿਤਾ ਦੇਵ ਵਾਲੋਂ ਕੋਈ ਪੱਤਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਰਟੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਮਹਿਲਾ ਆਗੂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਢੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਫੋਨ ਬੰਦ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਸਥਿਤਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਦੇਸਤ, ਯੋਗ ਤੇ ਹੁਨਰਮੰਦ ਦੱਸਿਆ।

ਨ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਦਾ ਟਰੈਫਿਕ ਕਾਬੂਲ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਤੱਕ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਦੇਖੇਗਾ। ਸਿਵਿਲੀਅਨ ਸਾਈਡ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੇਲਨ ਦੇ ਵਧਦੇ ਕਦਮਾ

ਖੇਤੀ ਵਿਹੋਂਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਚੱਲ ਰਹੇ
ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀਆਂ ਬਰਹਾਂ 'ਤੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ
ਤੋਂ ਵਹਿੰਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦਰਮਾਨ
ਮਾਨਾਂ ਅੰਦੋਲਨ ਅੰਦਰ ਕਈ ਉਤਰਾਂ ਚੜ੍ਹਾਅ
ਆਏ ਹਨ। ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ
ਤਾਕਤਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਦੀ ਤਾਕ ਵਿਚ
ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਾਕਤਾਂ ਕੋਲੋਂ ਕਿਸਾਨ
ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਬਚਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫ਼ਲ ਰਹੀ ਹੈ।
ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਘੋਲ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰੂਪ
ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅੰਦਰ ਨਵਾਪਣ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ
ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ
ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਰੀਤ੍ਤੁ ਦੀ
ਹੱਡੀ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸਾਨ
ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ
ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਦਲੋਕਾਨਾ ਫੈਸਲੇ ਨੇ
ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਮੇਹਰ ਲਾਈ ਹੈ। ਸਮੇਂ
ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਹਿਗਾਈ,
ਡੀਜ਼ਲ ਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ
ਸਫ਼ਲ ਐਕਸ਼ਨ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਾਕੀ ਵਰਗਾਂ ਦਾ
ਧਿਆਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ।

ਕਿਸਾਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਉਲੀਕਿਆ ਪਾਰਲੀਮੈਟ ਸਾਹਮਣੇ ਰੋਸ ਧਰਨਾ ਸਫ਼ਲਤਾਪੂਰਵਕ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਿਸਾਨ

ਲੀਡਰਸਿਪ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ ਪਰ ਆਗਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ 26 ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਫੌਲੁ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾਡੁਨ ਦੀ ਸੀ। ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੀ ਸਫ਼ਲ ਅਤੇ ਹੰਫੀ-ਵਰਤੀ ਲੀਡਰਸਿਪ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋਇਆ। ਕਿਸਾਨ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ 'ਵੈਟਰ ਵਿੱਪ' ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅੰਦਰ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਇਸ ਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।

ਕਰਨ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ 40 ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇ
ਐਕਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸੀ, ਜਿ
ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪੰ
ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਸੀ ਪਰ ਦੇਸ਼ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਸਮ
ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਬੰਧੀ ਉਤਸ਼ਾਹ
ਕਾਰਨ ਮੌਰਚੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਦਲਣੀ ਪਾ
ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੈਆ ਕੀਤਾ ਕੋਟਾ ਘਟਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਕਰ ਪਿਆ। ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚੋਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਕਿਸਮ
ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੇਨਡੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਣ
ਹੋਏ ਮੌਰਚੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਸ ਰ
ਰਣਨੀਤੀ ਤੈਆ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ। ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਤ
ਬਣਨ ਲਈ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਵਿਖੇ
ਭਾਗੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ

ਮੰਡਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੁਝ
ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ
ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਖ ਸਭਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ, ਦੇ ਵਡਾਂ ਇਸ ਦਾ
ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਏ। ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ
ਵਿਚੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੱਬਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿਆਂ ਨੇ ਇਸ
ਸੰਸਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਕੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਕਿ ਇਹ ਅੰਦੇਲਨ ਹੁਣ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਅੰਦੇਲਨ
ਹੈ। ਸਾਇਦ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੋਈ ਐਸਾ ਸੁਬਾ ਹੋਵ-
ਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਾ ਬਣ
ਸਕਿਆ ਹੋਵੇ।

ਅਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਸਪੀਕਰ ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਬਣਾ ਕੇ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅੰਦਰ ਨਿਵੇਕਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੇ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪਿਛਲੇ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਖੇਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਤਿੰਨ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖਿੱਚਿਆ। ਇਸ ਸੰਸਦ ਅੰਦਰ ਦੋ ਦਿਨ 26 ਜੁਲਾਈ ਅਤੇ 9 ਅਗਸਤ ਕਿਸਾਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਸਦ ਚਲਾ ਕੇ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵੀ ਇਸ ਅੰਦੋਲਨ ਅੰਦਰ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉੱਥੇ ਖੇਤੀ ਆਰਥਿਕ ਮਹਿਰ ਦਵਿੰਦਰ ਸ਼੍ਰਮਾ, ਸਾਂਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਿੰਪਨ੍ਹ, ਗੋ ਸੱਜਾ ਸਿੰਘ ਤਿਲਾਂ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਉਮਣ੍ਹ, ਪ੍ਰ. ਸੁਚਾ ਸਿਘ ਗਲ ਨ ਸਬਧਨ ਕਾਤਾ।
ਕਿਸਾਨ ਸੰਸਦ ਬਾਰੇ ਜਿੱਥੋਂ ਦੇਸੁ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ
ਮੀਡੀਆ, ਸਮੇਤ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ,
ਉਥੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਖਾਸ ਕਵਰੇਜ
ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼
ਕੀਤਾ। ਕਿਸਾਨ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖੇਤੀ
ਬਿੱਲਾਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ
ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰੈਸ ਅੰਦਰ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ। ਉਥੋਂ
ਆਖਰੀ ਦਿਨ 9 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ
ਉਸ ਦਿਨ 'ਅਗਰੇਂ ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ' ਦੇ ਨਾਹਰੇ ਨੂੰ
ਬੁਲੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ਿਲਾਫ਼
ਬੇਭਰੋਸਗੀ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ
'ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਖੇਤੀ ਛੱਡੋ, ਮੌਦੀ ਗੱਦੀ ਛੱਡੋ' ਨਾਲ
ਇਹ ਸੰਸਦ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸੰਸਦ ਦੀ
ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ
ਅੰਦਰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਐਮਪੀ ਸਰਕਾਰੀ
ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ
ਬਤੌਰ ਦਰਸ਼ਕ ਗੈਲਰੀ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਇਸ
ਅੰਦੇਲਨ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰੀ ਭਰੀ। ਉਥੋਂ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਬੈਠ ਕੇ ਦੇਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ,

ਸਿੱਟਾ ਹੈ।
ਲਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨਿਜਾਮਪੁਰ
ਸੰਪਰਕ: 94179-56105

ਹਕੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ

ਕ ਪਰ੍ਹੇ ਸੁਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਹੋਣੀ ਦਾ ਕਿਆਸ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਘਾਬਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵਲੋਂ ਇਹੀ ਗੁੜ੍ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 'ਟੋਪਰ' ਰਹਿਣ ਦੀ ਖਾਹਿਸ਼ (ਬੋਰਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿਚ 99 ਫ੍ਰੀਸਟ ਅੰਕ ਲੈਣ ਦੇ ਖ਼ਬਰ), ਆਈਟੀਟੀ-ਜੋਈਈ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜੁਗਤ ਅਤੇ ਤੱਤ ਦੌੜਨ ਤੋਂ ਦੁਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ। ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਕਿਆਸ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੋਈਂਗ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ 'ਗੁਰੂਆ' ਵਲੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਖਲਾ ਟੈਸਟਾਂ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਤਰ ਰਣਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭੌਤਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਰਸਾਇਣ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਗਣਿਤ ਤੇ ਜੈਵ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਸ ਘੜੀ ਦਾ ਤਸਵੀਰ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰ ਮਨ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਨ, ਆਪਣੀਆਂ ਮਖਸਸ ਰੁਚੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਟੈਕਨੋ-ਵਿਗਾਨਾਨ, ਕਾਮਰਸ ਤੇ ਮੈਨੋਜ਼ਮੈਂਟ ਦੇ ਸਫਲਤਾਂ ਦੇ ਤੈਅਸੂਦਾ ਪੰਧ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ

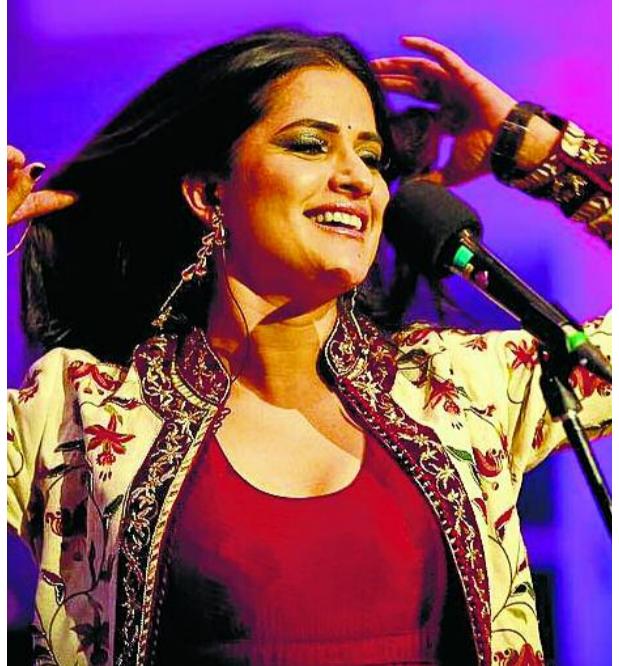
ਭਤਲ ਕਰਨ ਦੇ ਤੁੱਲ ਹੈ; ਇਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਲਹਿਦਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਕੁਠਿਤ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਹਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਮੁੱਲਕ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਭਿਆਕਰ ਮਜ਼ਬੂਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਵਸੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਅਵਸਰਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਵਿਚ ਬੇਚੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਭੜਕ ਸਾਨੂੰ ਢਾਗਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਬੇਹਿਸਾਬ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਅਸਮਾਨਤਾ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੌਕਰੀ ਦਿਵਾਉਣ 'ਚ ਸਹਾਈ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੁਨਰਮੰਦੀ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਹੀ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਦਿਲਕਸ਼ ਨਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਅੰਗਰੋਜ਼ੀ ਮਾਧਿਅਮ ਦੇ ਸਕੂਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ ਹਨ, ਕੰਟਰੈਕਟਰਾਂ ਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਜ਼ਰੀਏ ਯਤਾਧਤ ਇੰਜੀਅਰਿੰਗ/ਮੈਨੈਜਮੈਂਟ/ ਬੀਐਡ ਕਾਲਜ ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਏ ਹਨ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਕੋਟਾ ਸਹਿਰ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਕੋਚਿੰਗ ਕੇਂਦਰਾਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ ਜੋ ਦਿਹਾਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਹਿਰੀ ਲਾਲਸੀ ਸ੍ਰੋਣੀ ਦੇ ਸੁਪਹਿਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ; ਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਬੀਟੈਕ/ਐਮਬੀਏ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਲੈ ਕੇ ਯੂਰੋ-ਅਮਰੀਕਨ ਦੁਨੀਆ ਵੱਲ

ਤੇ ਸਮੀਕਰਨ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਛਤਵੇਦਾਰ ਸਮਾਜ ਅੱਗੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ 'ਹੁਸਿਆਰ' ਤੇ 'ਹੋਣਹ-ਾਰ' ਹਨ। ਆਉ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਨਾ ਸੁਰ ਕਰੀਏ। ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਤਾਕੇ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਗਿਆਸਾ, ਫਿਰਤੁ, ਥੋੜੀ ਹਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਢੁਨੀਆ ਦੇਖੇ ਹਨ, ਦਿਮਾਗ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਿਆਨ ਤੇ ਬੋਧ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਦਿਲ ਹੈ ਜਿਸ ਜ਼ਰੀਏ ਅਹਿਸਾਸ ਤੇ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੱਥ ਤੇ ਟੰਗਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਕੰਮ ਅੰਜਾਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਰਬਕ ਸਿੱਖਿਆ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਹਿਕ ਖਿਲਾਰਨ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਹੈ; ਇਹ ਤਰਕ ਤੇ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਇਕਜੁੱਟ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰੀ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਬੋਧਿਕ ਸੂਝ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਖੋਜ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਹੈ। ਜਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਜਗਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਕੋਈ ਰੱਟਾ ਪਾਠ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਚੌਖਟੇ ਵਿਚ ਕੈਂਡ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਨੰਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਜਗਿਆਸਾ ਹੈ, ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਕਮਾਲ ਹੈ, ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਰਚਨਾਤਮਿਕਤਾ ਹੈ, ਕਲਾਕਾਰ ਦਾ ਹੁਨਰ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗਣਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਦੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਹੈ। ਕਾਬਲੀਅਤ ਜਾਂ ਜ਼ਹਾਨਤ ਕੋਈ ਮਪਣ ਵਾਲੀ ਸੈਅ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸਗੋਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸਿਫ਼ਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਸਾਰਬਕਤਾ ਨਾਲ ਜਿਊਣ, ਕਰਤਾਰੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾਂ ਤੋਂ

ਨਿਖੇਤਨ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਨੂੰ ਅਸਾਧਾਰਨ ਵਿਚ
ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਬਲੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਬਹੁਗਾਲ, ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੁਹਜ ਭਰੀ ਤੇ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖਿਆ
ਪਾਊਂਡ ਵਾਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਚੋਟੀ ਦੇ ਉਸਤਾਦ, ਗੁੜ੍ਹ
ਵਿਵਦਾਨ ਤੇ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮਾਧੇ
ਦਰਕਾਰ ਹਨ। ਕਦੇ ਕਦਾਈ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ
ਸੰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੇ ਬਹੁਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ
ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਅਧਿਆਪਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੇਗਾ;
ਮਸਲਨ ਰਾਬਿੰਦਰਨਾਥ ਟੈਂਗੇਰ, ਜਿੱਦੁੱ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਮੁਰਤੀ ਜਾਂ ਪਾਓਲੇ ਫ੍ਰੇਅਰ ਜਿਹਾ ਕੋਈ
ਅਧਿਆਪਕ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਉਸਤਾਦ ਜੋ
ਜਿਗਿਆਸ ਦੀ ਆਤਮਾ ਟੁੰਬ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਸਕੱਲ ਪ੍ਰਿਸੀਪਲ ਮਿਲੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਕਲਾਸਾਂ
ਵਿਚ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਸਾਸਨ
ਅਤੇ ਟੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਕਰਦੇ ਹਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਮਾਹਿਰ' ਤੇ 'ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ' ਮਿਲੇ
ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ
ਕੋਈਂਗ 'ਗੁਰੂ' ਮਿਲੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ
ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਡਿਆ ਵਿਚ ਖਰੀਦੋ-ਫਰੋਖਤ ਵਾਲੀ
ਕਿਸੇ ਸੈਅ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਆਖਦਾ
ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਸੈਨੂੰ ਪੈਸਾ ਦਿਓ, ਸੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਫਲ
ਹੋਣ ਦੇ ਮੰਤਰਾਂ ਦਾ ਪੈਕੇਜ ਦੇਵਾਂਗਾ! ਤੇ ਸਿਤਮ
ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ
ਵੀ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਲਾਮਤ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਿਚ
ਕੋਈ ਔਖ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ।

ਬੌਲੀਵੁੱਡ ਵਿੱਚ ਕਲਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਮੈਂ
ਛਿੱਟ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੀ: ਮਹਾਪਾਤਰਾ

ਪਵਨਦੀਪ ਰਾਜਨ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ ‘ਇੰਡੀਅਨ ਆਈਡਲ 12’

ਮੁਬਈ। ਗਾਇਕਾ ਤੇ ਗੀਤਕਾਰਾ ਸੋਨਾ
ਮਹਾਪਾਤਰਾ ਦਾ ਮੰਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ
ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜੀਦੀਗੀ ਜਿਉਣ
ਤੇ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਦੇਣ ਦੇ ਸੁਭਾਅ
ਨੇ ਕਲਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸਫਰ ਨੂੰ
ਅੱਖਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਉਸ
ਨੂੰ ਕਲਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ
ਹੈ। 'ਸੋਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਮੈਂ ਬੌਲੀਵੁੱਡ ਜਾਂ
ਕਹਿ ਲਈ ਮੁਬਈ ਸੰਗੀਤ ਸਨਅਤ
ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਲਾਕਾਰ ਵਜੋਂ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ
ਬੈਠੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ਕਝ ਹਮੇਸ਼ਾ

ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।
ਇਸ ਲਈ ਫਿਲਮੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ
ਕਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕੰਮ ਦੇ
ਘੱਟ ਮੌਕੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਦ੍ਰਿੜੇ
ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਦੌੜ ਦਾ
ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮੈਂ
ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਸਫਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ
ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਬੌਲੀਵੁੱਡ ਗੀਤਾਂ ਦ੍ਰਿੜੇ
ਨੇਬਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਬਾਅਦ
ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਗਾਏ ਅਸਲ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ
ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।'

ਮੰਬਈ। ਗਾਇਕ ਪਵਨਦੀਪ ਰਾਜ ਨੂੰ ਰਿਐਲੈਟੀ ਸੋਅ 'ਇੰਡੀਆ ਆਈਡਲ 12' ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਜਿਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਿੱਤੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸ਼ਹੀਦ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀ ਹੈ। ਚੰਪਾਵਤ (ਉੱਤਰਭੰਡ) ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੋਨੀ ਟੀਵੀ 'ਤੇ ਚੱਲੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ 12 ਘੰਟੇ ਦੇ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਤਵਾਰ ਵੇਲਾਨਿੰਦਾ ਸ਼ਾਮ ਸੋਅ ਦਾ ਜੇਤੂ ਐਲਾਨਿੰਦਾ ਗਿਆ। ਗਾਇਕ ਪਵਨਦੀਪ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਨ ਮਲਿਕ, ਹਿਮੇ

A portrait of a smiling man wearing a traditional costume with a patterned headband and a sash. He is holding a trophy featuring a microphone and the word "WINNER".

ਵੱਲੋਂ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈਕ
ਅਤੇ ਸਵਿਫਟ ਕਾਰ ਨਾਲ
ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲੇ
ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇ ਉਪ-ਜੇਤੂਆਂ ਅਤੁ-
ਨਿਤਾ ਕਾਂਸ਼ਿਲਾਲ ਅਤੇ ਸਾਇਲੀ
ਕਾਬਲੇ ਹੁੰਦੇ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ
ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਬੈਡਮਿੰਟਨ: ਸਤਨਾਮ ਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨੇ ਮਾਰੀ ਬਾਜ਼ੀ

ਐਸਏਐਸ ਨਗਰ (ਮੁਹਾਲੀ) ਮੁਹਾਲੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਸੈਕਟਰ 78 ਦੇ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿੱਚ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਚੈਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੇ 35 ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਬੈਡਮਿੰਟਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਜੇਤੂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰਾਫ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੰਡੇ ਗਏ। ਇਨਾਮ ਵੰਡਣ ਦੀ ਰਸਮ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਨ ਏਕੇ ਕੌਸਲਾਂ ਤੋਂ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਸਿਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਡਾਲਜ਼ 'ਚ ਸਿਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇ

ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮਿਕਸਡ 'ਚ ਸਿਖਾ ਸਿੰਗਲਾ ਤੇ ਸਿਮਰਜੀਤ, 40 ਪਲੱਸ ਵਰਗ ਦੇ ਸਿੰਗਲ 'ਚ ਟੀਏਂਡੈਸ ਸੈਣੀ, ਡਬਲਜ਼ 'ਚ ਆਕਾਸ਼ ਵਾਲੀਆ ਤੇ ਟੀਏਂਡੈਸ ਸੈਣੀ, 45 ਪਲੱਸ ਦੇ ਸਿੰਗਲਜ਼ 'ਚ ਕੇਡੀ ਅਨੇਜਾ, ਡਬਲਜ਼ 'ਚ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨਾਮਧਾਰੀ ਤੇ ਵਿਸਾਲ ਸਰਮਾ, 50 ਪਲੱਸ ਦੇ ਸਿੰਗਲਜ਼ 'ਚ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ, ਡਬਲਜ਼ 'ਚ ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਤੇ ਰਾਜੰਜਿੰਦਰ, 55 ਪਲੱਸ ਦੇ ਸਿੰਗਲਜ਼ 'ਚ ਨੀਰਜ ਕੌਰਾ ਅਤੇ 60 ਪਲੱਸ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਸਿੰਗਲ 'ਚ ਪਵਨ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਡਬਲਜ਼ 'ਚ ਪਵਨ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੇਤੂ ਰਹੇ।

